

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachr.,
Nux. Augenthaler & Emerio Les-
ner, Heinrich Schölk, A. Op-
pelt Nachr., Anton Oppelt.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifar
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXVII.

„GAZETA” iese în d. v. a. p. și
Abonamente pentru Austrii Ungarik.
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 60.

Brașov, Luni-Marti 16 (29) Martie.

1904.

Campania electorală de la Nădlac.

I.

S'a făcut în foile române dela noi, cari se dau de reprezentante ale „noului curent” de nerespectare a solidarității și disciplinei naționale, mult șgomot și și mai mare zarvă cu alegerea parțială de deputat dela Nădlac, comitatul Cianadului. Parcă ar fi atârnat pacea și liniștea neamului românesc, ba și a celui slovăcesc și sârbesc dela aceea, care dintre candidații maghiari va reuși a fi ales în acel cerc electoral, cel guvernamental, cel ugronist ori candidatul kossuthiștilor! Căci se prevedea dinainte, că în genere un candidat nemaghiar, ori chiar un naționalist pronunțat nu va pute fi ales acolo în împrejurările date.

Dér vestiții samsari dela Arad pentru sprijinirea de candidați de totă specia și pentru furnisarea de deputați noi români, cari se inaugureze viitoră „politică” contrară programului și existenței partidului național român, își puseseră în gând de a aranja la Nădlac un tâmbălău activist, pe care l'au botezat: coaliție naționalistă a Românilor, Slovacilor și Sârbilor. Le trebuia furnisorilor de deputați reclame pentru marfa lor veche și proustă, ca să-o potă prezenta ca nouă, unică și ne mai vedită și să-o pună în vinzare cât mai de grabă, căci era *periculum in mora*. Și eată de ce:

Cătră alegătorii români... Sciri primite din Budapesta dau ca probabilă disolvarea dietei în decurs de câte-va zile. Facem deci atenți pe toți alegătorii români (!), indeosebi pe funtași (!), să se prepare a intra în lupta pentru stégul național (liberal-guvernamental? — Corect), prin urmare să nu se angajeze față de nici un străin (!). „Indată ce a sunat adecă ora intrării în campania electorală, căpeteniile naționale se vor prezenta în cercurile românești și vor organiza lupta în vederea alegerilor (!) („Tribuna” din an. VIII dela Arad din 10 Martie a. c.)

Acest avis tipărit în fruntea fôiei de la Arad e destul de elocuent pentru caracterizarea respectului, cu care agenții de acolo a intrării în „campania electorală”, cu ochii închiși, se portă față cu partidul național și cu programul și hotărârile lui. A visul apărū trei săptămâni după „epocalul” articol al „providențialului” politician Eugen Brote, publicat tot în aceeași fôie despre „Compromisele cu guvernul”, în care se dice între altele:

„Prin politica noastră de pasivitate, care a avut și ea rostul și îndreptățirea ei, (firește mai ales pe când era Brote vice-președintele comitetului — Corect.) noi am contribuit foarte mult la îndepărtarea timpului compromiselor. Noua față, în care intră acum politica noastră națională, va schimba și în această privință lucrurile... (!)

Ca ecou al articolului lui Brote apărū câte-va zile mai în urmă în aceeași fôie și tot în frunte, o pleoacărie întocăită pentru „pactări cu grupările maghiar-opoziționale”. Vorbind adecă de svonul, că între Români aradani și între contele Tisza a fost pusă la cale o adevărată campanie pe cestiunea pactării, fôia aradana observă:

„Adevărul este însă, că niciodată Români n'au fost mai departe de asemenea gând și cumpenind împrejurările tóe tot mai mult se impune ca Români să se apropie de vr'o grupare politică maghiară opoziționa...”

Drept răspuns la acest apel vine un „fruntaș al vieții noastre naționale” din afară și vorbind despre „gândul pactărilor ce s'a ivit”, accentuând „apoi amărăciunea desamăgirei” Aradanilor față cu contele Tisza, cel cu „curagiul civic” dela banchetul episcopului Goldiș, și cel care în discursul-program, ce l'a ținut ca ministru-președinte, „s'a întrecut pe sine în drăgălășie față de naționalități”, constată, că „politică resturnării de guverne are rost numai pentru partidele politice ministeriale”, ér „căpeteniilor noastre naționale” le tot atâta care partid maghiar e la guvern, „cu clomagul”. — dice:

„Noi cu guvernele maghiare avem să resolvăm chestia națională. Nu ni-a succes până acum cu politica pasivității, avem acum să trecem în activitate, ca în parlament să facem încercarea, atâți cât vom fi, numărul nu importă...”

Tot-odată „Tribuna din an. VIII” a publicat următorul manifest în fața alegerilor:

„Prietinii noștri vor intra în luptă. Pretutindeni se vor candida naționaliști...”

Alegerea dela Nădlac era „in ajun. Pe dată s'a telegrafiat deputatului Dobrei la Orăștie să vină să ia parte la luptă și așa s'a pus în scenă „acțiunea naționalistă” — care s'a terminat, cum se scie, la prima alegere cu „pasivitate” pricinuită de „o tragere pe sfóră” după mărturisirea chiară deputatului Dobrei, în prezența „căpeteniilor naționale”, ér la balotagiu cu o debandadă ne mai poimenită pe care monitorul dela Arad al compromiselor și al pactărilor o numesce „corupție electorală”.

Brașov, 15 (28) Martie.

„Proiectul de lege al ministrului de culte”. Sub titlul acesta oficiosul „Bud. Tud.” anunță următoarele: „In afacerea modificării articolului de lege 38 de la 1868 despre instrucția poporală, a art de lege 18 de la 1879 despre învățarea limbei maghiare și a art. de lege 26 de la 1898 despre sistemizarea salarelor învățătorilor de la școlile comunale și confesionale, ministrul de culte și instrucțiune publică Dr. Albert Berzeviczy a pregătit un plan, prin care se va da o soluțiune următoarelor cestiuni: valorarea obligământului de frecventare a școlii; predarea mai cu succes a limbei maghiare în școala poporală (primară) de tóte zilele și în cursul de repetițiune; îngrijirea de instrucțiune economică; sistemizarea echitabilă a salarelor învățătorilor comunali și confesionali și în legătură cu acesta normarea cauzelor disciplinare ale învățătorilor și, în fine, controlarea mai riguroasă a învățământului din partea statului. După ce probabil în Aprilie ministrul va face din acest plan obiect de studiu într'o anchetă, în formă de proiect îl va prezenta camerei. Dorința guvernului este, ca proiectul acesta de lege să ajungă cât mai curând la desbatere în cameră, așa ca pe anul viitor să se potă valida cu deosebire sistemizarea salarelor învățătorilor comunali și confesionali.”

Congregația estra-ordinară a comitatului Caraș-Severin. Sâmbătă s'a ținut în Lugos congregația estra-ordinară a comitatului Caraș-Severin. La ordinea zilei a fost la locul întâi cetirea rescrip-tului ministrului Tisza despre constituirea noului guvern și propunerea comitetului permanent de a saluta guvernul.

Membrul Dr. C. Jurca, anunțându-se la cuvânt, arată că guvernul Tisza ca și guvernele de până acum tind la desființarea noastră națională, prin urmare Români n'au motiv de a-l saluta. Propune deci trecerea la ordinea zilei. Domnul adv. C. Brediceanu într'un discurs mai lung în colorii vii arată, cum politica de stat a scos pe Români cu forța din cadrele vieții constituționale, cum au fost confiscate pe rând tóte drepturile Românilor și cum se consideră astăzi de fapt nepatriotic, ba chiar se și pedepsește, decât Români încercă să se consfătuască în adunări asupra necasurilor lor. N'are deci încredere în Tisza și sprijinesce propunerea d-lui Dr. Jurca. Discursul d-lui Brediceanu a fost viu aplaudat de Români. Punându-se la vot propunerea comitetului permanent, majoritatea o primesce cu strigăte de „Eljen”; Români strigă: „Nu primim.”

Înainte de a intra în ordinea zilei, vice-șpanul răspunde la 3 interpelețiuni făcute de membrii Const. Morariu (Bocșa) și V. Thomiciu: că în cestiunea ocupării ilegale a izlazelor de la Bocșa năsosind încă până acum vre-o plângere, se va informa; privitor la regularea Mureșului a prezentat ministrului propunerii; ér în cestiunea petrișului pentru drumurile comitatense se va observa practica de până acum, de a da furnisarea petrișului unui întreprindător.

Wilhelm și Victor Emanuel.

(Dóue toast.)

Sâmbătă a avut loc în Neapole întâlnirea împăratului Wilhelm cu regele Italiei Victor Emanuel.

Pe yachtul „Hohenzollern” s'a dat un dejun. Regele Victor Emanuel a ținut următorul toast:

„Când salut din inimă pe Majestatea Vóstră, dau tot-odată expresie bucuriei mele estraordinare ce o simt revădându-Vă. Poporul meu și eu vedem în Maiestatea Vóstră pe cel mai fidel și mai de încredere amic. Legăturile ce de mult și în mod atât de fericit unesc statele noastre, au fost până acum garanțiile cele mai puternice pentru pacea Europei. Fie, ca aceste legături să rămână tot-deuna aceleași, întărite fiind de încrederea noastră și de sentimentele popórelor noastre, cari apropiându-se încă în trecut prin politica și sórtea lor națională, ele sunt deja una în năsuințele comune îndreptate spre un pacinic progres în viitor. Pătruns de aceste sentimente, golesc paharul pentru Maj. Vóstră, pentru Maj. Sa împăratăsa și întreaga familie a Maj. Vóstre, precum și pentru înflorirea gloriosului popor german.”

Impăratul Wilhelm a răspuns:

„Salut pe bordul vasului meu de rășboi german pe Maj. Vóstră, plin de sentimentul recunoștinței și mișcat de cordialul salut ce mi-l'afți adresat. Concepțiunea triplei alianțe s'a întipărit în mod neșters în sufletul supușilor mei. Alianța ce au creat-o marii noștri antecesori și capul de toți stimat al casei de Habsburg, este o binecuvântare pentru popórele noastre și pentru Europa întrégă, este un gaj al păcii, sub scutul căreia neîntreput se va menține pacinica desvoltare a popórelor.

Fidel și statornic alianței încheiate, rog pe Maj. Vóstră să-mi permită, ca aruncându-mi privirea asupra frumoșei escadre de rășboi italiene și asupra mărețului golf de Neapole, din care emană atâta poesie și de care se légă amintiri istorice atât de numérose, să-mi ridic paharul în sănătatea Maj. Lor regele și regina Italiei, a curagioșei armate și flote italiene și a simpaticului popor italian.”

Este de remarcat, că toastele n'au fost rostite în franțuzesce, ci primul în limba italiană, al doilea în cea germană.

Rășboiul.

Ministeriul de rășboi din Petersburg anunță, că până acum au fost transportați pe câmpul de rășboi 100,000 soldați. In Asia răsăritenă Rusia mai avea încă cel puțin 100,000, ast-fel că ați forțele rusesci în Extremul Orient se evaluază la cifra de 200,000 ómeni.

Printre scirile mai noué de însemnătate este telegrama amiralului Macaroff trimisă din Port-Arthur Țarului. Macaroff anunță, că la 25 Martie a eșit din port cu flota întrégă pentru a face un drum de reuocșcere în jurul insulelor din fața portului. Scirea acésta a produs, de sigur, mare bucurie la Petersburg, căci reiese din ea, că flota rusescă este din nou capabilă de luptă. Se crede, că are să urmeze în curând o mare luptă navală, decât flota japonesă va ataca din nou portul.

Situațiunea Portului-Arthur nu este așa de rea după-cum se crede. Edificiile n'au suferit stricăciuni în urma bombardamentului japones. Cele mai multe din bombe japones n'au explodat. Provișiuni sunt destule.

Asupra situațiunei pe uscat nu sunt sciri mai însemnate. O telegramă anunță, că Japonessii își fortifică pozițiunile de luptă la Pingjang, semn, că acest punct și l'au ales de basă a operațiunilor.

Generalissimul Kuropatkin a sosit la 26 Martie în Charbin. La gară i-au eșit spre întâmpinare comandanții trupelor, generalii, funcționarii căilor ferate chinezese, reprezentanța orașului și notabilitățile chinezese. Municipalitatea i-a predat o adresă și 14,000 ruble pentru scopuri de rășboi. Poporațiunea chineză e liniștită.

Din Seul se anunță, că marchisul Ito a ținut un remarcabil discurs la prânđul de la curte dat în 22 l. c. El a spus, că Japonessii s'au emancipat pas de pas de sub orientalism, și a recomandat coreanilor să facă și ei asemenea. Li-a pus la inimă, să aibă în vedere binele public, ér nu binele personal numai, și a đis, că decât Coreanii fi vor urma sfaturile, au să-și păstreze independența, ér la cas contrar au să fie contopiți în unul din cele două imperii, cari se rășboesc pe teritorul lor.

E semnificativ, că ambasadorul engles încă a dat un prânđ în onórea marchisului japones.

Revolta Hererilor. Mare conșternăție a pricinuit în Berlin telegrama oficială anunțând o înfrângere seriósă a Germanilor în Sud-vestul african. Colóna care opera sub majorul Glasenapp, se îndrepta de la Ost în direcțiunea nord-vestică, după o serie de marșuri forțate, când de-odată veni în contact cu dușmanul. Șapte ofițeri și 19 ómeni au fost uciși, ér 8 ofițeri și 2 ómeni răniți. Printre răniți se numără

și majorul Glasenapp însuși și căpitanul von François, considerat în cercurile ofiteresci ca un bun expert în afacerile africane.

Se știe, că majorul von Troth hat va lua comanda supremă a campaniei.

Raportul colonelului Leutwein e foarte laconic.

Se pare, că majorul Glasenapp, apreciind rău forțele dușmane, n'a luat toate precauțiunile pe cari de sigur nu le-ar fi omis, decât ar fi fost vorba de o putere civilisată.

Scrisori interesante au sosit de la misionarii germani în cari se dice, că nisce negustori germani au fost omorâți din cauză, că tratau foarte neomenos pe indigeni. Șeful tribului răsvrătit a dat instrucții ca englezii, burii, femeile, copiii și misionarii să fie cruțați.

Literatură și știință.

Sistematizarea ortografică a limbii române.

De
Nic. Densușianu.

(Urmare.)

15. *Diftongii ea și oa se vor însemna cu é și ó. afară de ea la imperfect, și de ea în cuvinte ca stea, unde a final are valoare propriă gramaticală; d. e. m e r g e á, țineá, steá.*

Adese-ori vocalele e și o se pronunță în limba română cu un sunet mai deschis, mai larg, ca ea și oa. Unii atribuie acestor sunete valoarea de diftongi, s'au de doue vocale împreunate, pe când în realitate avem aici numai o singură vocală, o simplă modificare a sunetului ordinar de e și o.

Pe é cu accent ascuțit, reprezentând în unele cazuri pe așa numitul diftong ea, îl introduce încă Șincăi în gramatica de la 1805. Țr Petru Maior în *Lexiconul dela Buda* (1825) mai adause, pe lângă é, și pe ó cu accent acut, pentru sunetele ea și oa¹⁾. Densul scria: é cá (ecce), p é ná (penna), só re (sol).

Ca filolog, Maior nu se îndoiesce, că usul de a pronunță în unele cazuri pe e deschis ca é, și pe o ca ó, formeză una din proprietățile caracteristice ale vechii limbe latine.²⁾

Scrierea sunetelor ea și oa, în anumite cazuri cu é și ó, este o necesitate absolută, ce rezultă din legile fundamentale ale gramaticii române, d. e. cerc, cércă, leg, légă, domn, dómnă. De altminterlea a scrie în aceste cazuri pe é și ó (derivat din e și o) cu ea și oa este o eróre nu numai etimologică, dér și fonetică.

Există o mare deosebire în modul de pronunțare dómnă și doamnă, tórnă și toarnă, céță și ceată, ném și neam, ómení și oamení, óste și oaste, románescă și românească, dóue și doaué, nóuă și noauă etc.

În aceste cuvinte și altele de această natură é și ó nu se pronunță ca două vo-

cale împreunate ea și oa, ci numai prin o singură emisiune de voce, prin o singură deschidere a gurei.

În această privință din membrii Academiei (Odobescu) se exprimase ast-fel:

„Întru ceea ce privește pe ó, nimeni nu pöte să conteste, că pronunțarea „Românilor nu face de loc să se simtă două sunete distincte, cari măcar la necesitate în versuri, să pötă formá două silabe. Ast-fel prima silabă a cuvântului „óce nu pöte nici o-odată să fie despărțită în două silabe, ast-fel în cât cuvântul să fie de trei silabe o-a-ce; „acésta ar deveni însă posibil, dacă cele două vocale ni s'ar prezentá separate în scriere.... Nu este decí mai simplu să păstrăm în cazul acesta pe o și pe e accentuat cu accentul cel usitat (◌), care us mai are și avantajul foarte important.... „de a aminti etimologia cuvintelor.”³⁾

Există însă unele cazuri, unde ea are o valóre gramaticală, unde întru adevér este un sunet compus din două vocale distincte.

Ast-fel vom scrie cu ea substantivele din declinațiunea I, ce au forma articulată în ua. D. e. stea, rëndunea; adiectivele, grea, rea; pronumele mea; formele articulate ale substantivelor feminine de a III-a declinațiune, d. e.: mintea, instrucțiunea; de asemenea adiectivele terminate în e, când li-se adaugé articolul feminin a: dulce, dulcea.

În fine vom scrie cu ea imperfectele verbelor de conjugățiunea a II-a și a III-a, d. e. vedeam, vedeá, cunoșceam, cunoșceá, fiind-că a este aici o vocală deosebită, ce aparține formei imperfectului.

(Va urma.)

SCRIRILE DILEI.

— 15 Martie v.

Confiscarea unei broșuri. La cererea procuraturii supreme reg. tribunalului din Sibiu a ordonat confiscarea și nimicirea articolelor în procesuale ale „Tribunei” din Sibiu: „Politica maghiară”, apărute ulterior și în broșuri, pe motivul agitațiunii contra unei naționalități.

Comandantul corpului XII de armată, d-l FZM. Probst din Sibiu, a adresat săptămâna trecută regimentului Nr. 51, ce pörtă numele său, din incidentul transferării din Clușiu la Viena, — nisce cuvinte pline de laudă, cari servese acelui regiment spre onóre. „*Recunosc — dice comandantul — ținuta întot-déuna escelentă a regimentului, disciplina și ordinea lui și îl însoțesc în nouele sale raporturi cu urările mele cele mai bune. Fie ca regimentul să isbutescă a-și elupta și acolo în toate direcțiunile recunoscință pentru prestațiunile sale și a-și păstra reputățiunea sa tradițională și binemeritată.*”

Regimentul se recrutează din Sălăgiu și este compus în cea mai mare parte (68%) din feciori români.

Alegerea din Timișóra. Sâmbătă s'a făcut alegere parțială de deputat în Timișóra. Ministrul a latere, contele *Khuen-Hedervary* a primit 1359 voturi, ér candidatul independist, Cseh. 269 voturi.

Dieta ungară a luat vacanță de Paști. Vacanța va dura până la 12 Aprilie.

Corpurile legiuitoare române. Sesiunea Corpurilor legiuitoare române a fost prelungită până la 24 Martie st. v.

Membrii în direcțiunea „Albinei” Cu ocaziunea adunării generale ținută Sâmbătă în 26 l. c. n. în Sibiu au fost realesi d-nii *George Dima* și *I. Popiu* pe un nou period de 6 ani.

Trimiterea de bani în străinătate. Cu începere de la 1 Aprilie n. 1904 trebuie să se indice pe mandatele postale, cu cari se trimite parale în străinătate, suma în valuta respectivei țări, în care se trimite banii. Suma, ce fie-care asignant va

³⁾ Analele Academiei române. Secția II. Sect. Tom. III, p. 262.

avé să o plătescă în coróne pentru asignățiunea postală, pe care s'a indicat valoarea altei țări, i-se va face cunoscut de către funcționarul postal pe baza unui tarif de schimb fix, care se pöte cumpéra la oficiile postale pentru 30 b. Cu începere de 1 Aprilie n. c. se vor introduce și blanchete noué de mandate postale cât și bilete de însoțire internaționale.

Membrii Academiei la Măgurele. Cetim în „Familia” că membrii Academiei române vor face Dumineca viitoare o excursiune la Măgurele, ca să viziteze institutul Otteteleșanu, susținut de Academia română și să asiste la încheierea esamenelor, ce se țin tocmai acum la acest institut.

Un accident al Principesei Maria. Cetim în „Vremea” din București de la 14 Martie, v.: „Suntem informați, că Marți după amiază A. S. Regală Principesa Maria dorind să facă o cavalcadă, neînsoțită de vr'un adjutant, a plecat în direcțiunea cupolelor fortului Cotroceni. Pe câmp, A. S. Regală a fost vëdută de doi soldați roșiori călări și a fost salutată.

După-ce roșiorii se depărtaseră la o distanță de vre-o 500—600 metri, de-odată câinii de la o turmă de oi din apropiere, pe unde trecea A. S. Regală, au dat asalt cu lătrături și în góna mare.

A. S. Regală a încercat a mări trupul calului, însă era prea târziu, pentru-că unul din câinii cei mai îndrăzneți reușise a apuca calul de nas, ér altul de crupă. Nobilul animal, de durere cabră (se ridică pe piciorole din dèrét), ér A. S. Regală cuprinsă de o legitimă gróză, lunecă de pe șea și cădú la pământ leșinată. Calul scăpă din gura cănelui, care-l ținea de nas, și simțindu-se absolut liber o luă la gónă peste câmpie.

Câinii, după fuga calului, se repeziră asupra A. S. Regale încercând să-i sfășie rochia. În clipa acésta sosiră și cei doi roșiori, descălecară dintr'o săritură și lovind cu săbiile isbutiră a depărta pe acei câni furioși. A. S. Regală fú ridicată de acești doi soldați și condusă până la depositul de fân.

Aci s'au făcut A. S. Regale onorurile cuvenite, apoi s'a telefonat la Palatul Cotroceni, de unde peste câte-va minute a sosit o trăsură. Înainte de a pleca, A. S. Regală Principesa Maria a cerut să i-se comunice numele celor doi bravi soldați din regimentul 3 roșiori, cari i-au salvat viața. E de notat, că acei doi soldați aveau misiunea de a vesti pe trecători, că se începe tirul la fort și lumea să evite linia tragerei.”

Deputați la sinodul eparchiei Caransebeșului au reușit la alegerile suplatorii în cercul Ciacova d-l Ioan Gruescu învătător în Cebza, și în cercul Iam d-l medic Dr. I. Mangiucea.

Crucea de lemn. Părintele Grigorie B. Nistor din Bozias (Târnava-mică) ne scrie: „Cetind în nr. 56 al „Gazetei Trans.” de la 24 Martie despre cazul cu aflarea unei cruci în lemn, îmi iau voie a vă comunica și eu următoarele: Sunt vr'o 4 ani. Eram preot în Solovéstru. Tâind o bucată de lemn și despiciându-o, spre mirarea mea am vëdút că pe ambe părțile despicate era întipărită o cruce cam de 1½ dem., admirabil încrustată. Am dus'o cu o ocaziune la Blășiú. Cei-ce au vëdút'o și-au esplicat lucrul întocmai cum se scrie în notița amintită a diarului D-vóstré. După cât știu, ambele bucăți cu crucea se află ađi în muzeul din Blășiú.

Ciobani români atacați de soldați bulgari. Diarului „Universul” i-se telegrafieză din Ruscuc cu data de 26 Martie: Eri după améđi, 7 soldați de pichetul bulgar, în fața com. Slobozia (România), au tras trei focuri de pușcă asupra a trei locuitori români din Slobozia, cari se gáseau în ostrovul Pășica, pe pământul României, și se duceau cu oile la pășunat. Apoi i-au somat sub amenințare că vor fi omorâți, să stea pe loc. Locuitorii înspăimântați nu s'au mișcat, ér soldații venind cu o luntre pe teritoriul român, i-au luat ducându-i pe teritoriul bulgar. Casul observându-se de nisce locuitori din apropiere, a fost adus la cunoștința primarului din Slobozia. Ministerul de interne fiind avisat de incidentul

acesta a anunțat ministerele de esterne și de războiú spre a face cercetările.

Nou batalion de vânători români. Regele Carol a iscalit decretul prin care se înființeză pe ziua de 1 Aprilie un batalion de vânători, Nr. 9, în care se vor recruta tineri din totă țera și care va aparține corpului II de armată.

Batalionul de grăniceri ce se va înființa pe ziua de 1 Aprilie în România și care va păzi fruntariile țerei, va fi compus dintr'un stat major și 10 companii, avénd de comandant pe cel al corpului II de armată. Complectarea efectivului se va face în fie-care an cu ómení din regimentele de infanterie, cari au servit cel puțin un an în armata permanentă. Uniforma ofiterilor și trupei de grăniceri va fi întocmai ca aceea a infanteriei, afară de colóre, care va fi albastră, ca aceea a vechilor dorobanți.

Militare. D-l sublocotenent Octavian *Popa-Radu* din reg. de infanterie „Arhiducele Iosif” Nr. 37 a fost pus în disponibilitate (mit Wartegebüher beurlaubt) obținénd concediu pe un an. D-l *Popa-Radu* își va petrece timpul concediului în Făgăraș. Sublocotenentul în rezervă Dem. *Voinea* din reg. de inf. „Baronul de Mertens” Nr. 64 la cererea proprie a fost concediat din armată în virtutea § 64 al legii apărării. D-l *George Stoian*, doctor în medicină, făcându-și jumătatea a doua a anului său de voluntar, a fost numit medic asistent secundar la reg. nr. 46.

Colonel francez pe câmpul de războiú. Diarele franceze anunță, că colonelul *Marchand* a cerut guvernului încuviințarea de a urmări operațiunile de războiú în Extremul-Orient.

Un eșec socialist. La balotagiul pentru Reichstagul germann, ce a avut loc în ziua de 24 Martie în cercul *Zschopann-Marienburg* a reușit candidatul partidului reformei, *Zimmermann* (11.956 voturi) față cu candidatul socialist *Pinkau* (10.982 v.) Cercul acesta era reprezentat mai înainte de un socialist.

O carte senzațională. În editura lui *Fromme*, Viena și Lipsca, a apărut de curând o carte scrisă de parochul din Seifling (Carintia), *Anton Vogrinec*. Cartea pörtă titlul: „*Nostra maxima culpa! Die bedrängte Lage der kat. Kirche, deren Ursachen u. Vorschläge zur Besserung.* Von Anton Vogrinec, Pfarrer in Seifling. Wien u. Leipzig 1904 K. u. k. Hof-Verlagsbuchhandlung Karl Fromme.” — Autorul descopere relele de cari crede el că suferé biserica catolică și propune diferite reforme, între cari reforma instrucțiunii religioase în cursul primar, secundar și superior, înlăturarea limbii latine în teologie, abrogarea obligativității celibatului. *Vogrinec* are mare antipatie împotriva „îngâmfării Archiereilor, cari locuiesc în palate și umblă cu patru cai în mijlocul unei populații, care móre de fómé și căreia sunt chemați a-i predica evanghelia sërăciei.” Cartea a apărut, firesce, fără aprobarea superiorilor bisericesci.

Asasinarea unui diarist. Ca soldatul pe câmpul de luptă, așa pöte căde și diaristul în împlinirea chemării sale. O astfel de mórte glorioasă l'a ajuns pe D-rul *Genthe*, reportorul diarului „Köln. Ztg.”, pe care diarul său îl trimisese în Maroco cu misiunea să informeze fómia despre răscolă berberilor. D-rul *Genthe* și-a împlinit chemarea într'un chip extrem de temerar, dér a pătít'o, căci împotriva sfaturilor guvernului marocan cercetând pe berberi, cu ocaziunea unei excursiuni a fost asasinat. Diarul din Colonia a îndurat prin mórtea lui *Genthe* o pierdere simțită, pentru-că densusul a fost un escelent reporter de războiú în care calitate a luat parte și în expediția în contra Chinei.

Milionarul și socialismul. *Jaurès*, șeful socialiștilor revisioniști din Franța își părăsesce organul său de până acuma „*Petit Republicain*” și întemeiază un nou organ socialist sub titlul „XX Siècle.”

Pentru înființarea acestui organ a oferit deputatul socialist, și mijlocitor la bursă *Berteaux*, 700,000 franci. *Berteaux* este milionar. Este semnificativă alianța a-oșta a milionarilor de la bursă cu socialismul!

Mașină de sburat. Frații Wright din Dayton în Ohio au construit o mașină de sburat și au încercat-o. Ea a mers contra vântului cu o repeziune de 15 metri pe secundă. Cel ce sboră stă întins. Cei doi inventatori sunt fiii superintendentului Multon Wright, unul are 35, celălalt 32 de ani. Ei posedă o fabrică de biciclete. Motorul mașinei e invenția lor.

Teatru german. Astăzi Luni se începe ciclul de reprezentații teatrale cu senzaționala dramă „*Zapfenstreich*” de Franz Adam Beyerlein, care se dă pentru prima dată aici în Brașov.

Despre femeia japoneză. „E-s” reproduce un articol din „*Uj idok*” despre femeia japoneză. Articolul este scris în limba maghiară de o damă, care trăiește în Japonia. Dama se numește Cosmuța. Pe cât șcim noi numele Cosmuța este nume românesc și am cunoscut chiar familii originare din Cetatea de Piatră, cari purtau acest nume și treceau de române. Pute va fi sciind cineva dintre cetitorii noștri despre Cosmuța din Japonia și ne va da ore-cari deslușiri.

Sciri mărunte. O telegramă din Christiania anunță că de cinci zile bântue în o parte a Norvegiei furtună înspăimântătoare. Mai multe vase s'au înecat. — D'arele din Drezda comunică, că o fetiță de-clarată de mortă, a fost transportată la morgă și cu câteva minute înainte de a fi dusă la gropă, și-a deschis spre spaima asistenței și a început să vorbească. Copilița a fost dusă înapoi acasă. — Actorul E. Hasda s'a sinucis cu un glonț de revolver în orașelul Nimsch (Germania) pe scenă în decursul unei reprezentații teatrale. — De săptămâni încôce bântue în Paris tifosul în mod înfricoșat. Autoritățile publice au voit să retacă la început această epidemie, în zilele aceste s'au vădut însă necesități a afișa în toate părțile orașului placate, în care provocă cetățenii să fiarbă apa de beut, care conține bacilii periculoși.

Parastasul pentru binefăcătorii „Mesei studenților” din Brașov.

Er' s'a ținut în biserica Sf. Nicolae din Scheiul-Brașovului parastasul al III-lea pentru binefăcătorii „Mesei studenților” în fața corpului profesoral, a elevilor școlilor noastre medii și a unui public numeros.

Constat din acest incident cu plăcere, că de un timp încôce frecventarea bisericii Sf. Nicolae din partea membrilor acestei parohii nu lasă nimic de dorit; cauza acestui fapt îmbucurător va fi între altele și prestațiunile corului mixt bisericesc, care de un șir de Dumineci încôce execută cântările liturgice, prin ce serviciul dumnezeesc câștigă fără îndoială o mai mare solemnitate și splendoră.

Astfel și er' era biserica ticsită de un număr mare de parochieni veniți din toate părțile, ca să asiste la parastasul solemn săvârșit de părintele protopop V. Voima, părintele Dr. Saftu și părintele diacon I. Prișcu intru odihna de veci a celor 89 iubiți răposați, întru memoria cărora s'au făcut donațiuni pentru masa studenților.

Din acest incident a rostit părintele Dr. Saftu o elocventă predică ocazională asupra însemnătății acestui parastas, care prin reîmprospetarea legăturii sufletesci între cei vii și cei morți exercită o influință sentimentală și morală și este un izvor binefăcător de ajutor material pentru cei lipsiți. În continuare accentuează părintele Dr. Saftu importanța instituției „mesei studenților”, prin care s'a făcut începutul pentru înființarea în curând a „*Internatului*”, — ca astfel la un loc, internat și școlele, ca două sorioare, cari se iubesc cu credință neștrămutată, să susțină ce avem noi mai scump pe lume: *Unitatea limbei noastre românesce pentru vecii vecilor*”.

La orele 11 s'a sfârșit serviciul divin și numeroșii credincioși s'au îndepărtat înălțați în sufletul lor, din locașul dumnezeesc.

Convocare.

Subscriși convocăm pe baza §-lui 7 din statutele „Reuniunii rom. de gimnastică și de cântări din Brașov *adunarea generală ordinară* a acestei Reuniuni pe Marți în 23 Martie v. a. c. la 5 ore d. a. în sala festivă a gimnasiului nostru și rugăm pe toți membri onorari, ajutători și activi, să bineveiască a lua parte în număr cât se poate de mare la această adunare.

Brașov, 15 Martie v. 1904.

Pentru comitet:

Dr. Vasilie Saftu,
v. președ.

Aurel Ciortea
secretar.

Kuropatkin.

O telegramă din Charbin cu data de 26 Martie anunță sosirea lui Kuropatkin în acel oraș.

Va fi interesant a reproduce în traducere unele detalii publicate în „*Figaro*” de Joia trecută de către trimisul special G. Bourdon referitor la plecarea lui Kuropatkin. Scrisoarea este datată din Moscva 13 Martie și, de și publicată așa târziu, oferă totuși unele momente cari merită totă atențiunea.

Plecarea s'a făcut din adins din Moscva, vechiul oraș de încoronare al țarilor. Moscva se scie, că este inima Rusiei, pe când Petersburgul este capul imperiului. Țarul este la Petersburg domnitorul și stăpânul poporului, la Moscva este părintele supușilor săi.

Entusiasmul, cu care miile de omeni l'au aclamat pe Kuropatkin în momentul, când i-s'a oferit drapelul alb, având pe Sf. Gheorghe pe-o parte, er' pe cealaltă chipul Mântuitorului, precum și scena înduioșitoare cu oferirea icônelor, sunt dovedi despre nimbul religios cu care poporul rusesc încunjură acest război. E'tă câte-va pasaje din numita corespondență:

„Kuropatkin este om credincios. Când în mănăstirea Troița, aplecat asupra sarcofagului, atinse cu buzele fruntea pergamentală a lui Sergiu, când a sărutat imaginea sfântului, pe care Petru Cel Mare, se dice, că o purta întot-déuna la sine, și din care imaginațiunea populară a făcut un paladiu al victoriei; când în adunarea nobilimei a ingenunchiat de șapte ori după olaltă înaintea celor șapte icône, pe cari i-le-au oferit diferite corporațiuni, și le-a sărutat de șapte-ori, Kuropatkin, se vedea, că n'a urmat nici exigența credinței populare, nici atracțiunea atavică față cu practicile religioase; nu, el s'a arătat din totă inima și cu totă credința sa, întreg, așa cum este....

„Kuropatkin stetea în picioare, în atitudine militară, la stânga marelui duce Sergiu, corpul rigid, capul sus, ochii fixi păreau a privi ceva, er' buzele lui murmurau încet cuvinte: *Se ruga*.”

„Kuropatkin are o frunte largă, ochii mici fulgerători, fălcii patrunghiulare, buze mari, corp viguros, barbă neagră, cu un început de căruntăla pe bărbie. El cunoșce toate dificultățile, ce-l așteaptă și scie toate isvórele, de cari dispune. Aceeași încredere, pe care am găsit-o la generalul Sakharof, la toți militarii, la toți guvernatorii, o împărtășește și el fără măsură și fără reticență: *El scie, că se va întorce victorios, dér scie și aceea, că va trebui să și plătescă victoria!*”

D-l Georges Bourdon, corespondentul lui „*Figaro*” reproduce aprópe verbal declarațiunile lui Kuropatkin, făcute înainte de plecare. Aceste declarațiuni le-a audiat Bourdon de la un amic al lui Kuropatkin și rógă pe cetitori să le credă ca veridice întocmai, ca și cum le-ar audia de la Kuropatkin. E'tă-le:

„Flota noastră nu ne servește la nimica în acest moment, și cel mai bun lucru ar fi să rămână închisă în Port-Arthur. Ea este blocată și numericesece inferioară flotei Japoneseilor. Japoneseii au docuri escelente spre a-și repara avariile, noi n'avem. Singurul serviciu, ce ni-l poate face escadra noastră, este să-i rețină pe Japoneseii în jurul Portului Arthur și Wladivostok.

„Inferioritatea acesta însă nu va fi eternă și va veni momentul, când flota ne va da un puternic ajutor. Eu prevéz acest moment *pe la finele lui August*. În acel moment noua escadră, pe care o prepară în *Cronstadt*, va fi pe mare. Se lucrăză ziua și noptea, s'a triplat numărul lucrătorilor, se consacrază spre acest scop bani, fără să se numere. Ea va pleca din *Cronstadt* la sfirșitul lui Maiú séu începutul lui Iunie, va duce cu sine bastimente de cărbuni și unindu-se cu escadra, actualmente inutilă, din Marea Roșie, de sub comanda amiralului *Wirenus*, ea ne va aduce în Pacific un contingent suplimentar de 8 cuirasate, 7 crucișătoare (dintre cari 4 crucișătoare cuirasate) și 32 torpilóre.

„Ea va debloca Portul Arthur și în acea și proporțiunile fiind schimbate, noi vom pute pune în fața fie-cărui vas japonez, un vas și jumătate. Atunci se va pune capăt micelor antreprise ale escadreii japoneze. Atunci vom cere marinarilor noștri o lucrare importantă și decisivă.

„În acel moment sperez cu ajutorul lui Dumneđu, că vom fi respins pe Japoneseii de pe continent și îi vom strimora pe mare. De la flotă voiú aștepta atunci două lucruri: întâiú să nimicéscă toate transporturile japoneze, cari bine réu, vor încerca a reduce în patria lor regimentele dispersate, apoi ca să acopere propriile noastre transporturi încarcate cu trupe rusesce de debarcament...”

— Cum? Întrerupse amicul generalului, aveți de gând a merge în Japonia?

Da, vom merge la Japonia! Țineți minte, ce spun eu. Europa poate să intervină, cât îi va plăcé, puțin ne va pása. Pacea o vom semna la Tokio!...

Un sclavagiú modern.

Nu este tocmai de mult, de când chiar și în orașele mai mari esistau ómeni, cari auđind de „comerciul de fete” credeau că este vorba de un capitol de roman și nu de una din cestiunile cele mai triste sociale. Ceea-ce se scriea prin diare sub titlul acesta párea atât de romantic, încât nu se putea crede, er' ceea-ce se credea era considerat drept o apariție singulară din domeniul crimelor morale. Abia de vr'un deceniu a început să fie cunoscut în cercuri mai largi, ce grozavenii se ascund sub capitolul „Comerciu de fete” și s'a început a-se lua măsură pentru combaterea acestei bóle sociale. De atunci am vădut autoritățile statului, congrese adunări și societăți ocupându-se cu această cestiune er' pe piața bibliografică au început a apăre publicațiuni, cari espuneau réul și îl combatéau.

De curénd a apărut în Viena o carte asupra acestei teme, al cărei autor este Dr. Iosef Schrank, președintele „Ligei austriace” pentru combaterea comericiului de fete.*

Dr. Schrank, în calitatea sa de medic timp de mai mulți ani și prin studiile ce le-a făcut asupra tuturor detaliurilor acestei cestiuni a ajuns una din primele capacități pe acest teren. El a avut la dispoziție un material bogat și experiența personală, pe care a utilizat-o în publicațiunea sa. Cartea lui Schrank se adreséază cum spune autorul în prefață — în prima linie către aceia, cari iau parte activă la combaterea comericiului de fete, er' în a doua linie către aceia, cari ignoréază acest réu social, ce servește spre rușinea omenirii.

Avénd în vedere pe acești din urmă, precum și tendința cărții, va fi util a zugrăvi în câteva esemple adevérate, luate din primul capitol comericiul de fete în întreaga lui goliciune abominabilă.

Cu tóte că Dr. Schrank a evitat tot, ce ar puté da cărții sale un caracter tendențios în direcțiune politică, confesională séu națională, totuși reiese, că jidovimea are rolul covârșitor în acest comericiu detestabil. Casurile citate vor arăta șiretenia și cruđimea ne mai pomenită cu care se procedéază la acest comericiu.

* „Der Mädchenhandel und seine Bekämpfung. von Dr. Iosef Schrank, Präsident der Liga zur Bekämpfung des Mädchenhandels etc. Erschienen im Selbstverlage des Verfassers. Wien, 8 Bezirk. Iosefstädterstrasse nr. 53.

Din Cernăuți, spune Dr. Schrank, au ademenit la 1902 nisce jidovi, negustori de fete. o fată de 24 ani cu diferite înșelătorii și au dus-o la Constantinopol în lupanarul evreiceii Ryska Bedner. Fata n'avea permisiune să iasă din casă, unde era ca închisă. Evreica îi lua toți banii ce-i câștiga. Jumătate îi reținea pentru sine, er' pentru cealaltă jumătatea îi dedea marce, cu cari își plătea hrana, îmbrăcăminte și alte trebuințe. Evreica îi socotea nisce prețuri horende, așa că fata cu tóte că avea trebuințe fórt modeste și dedea stăpânei sale bani din belșug, la ultima răfuială, mai era datóre 300 floriní.

Cu ocaziunea procesului au fost ascultate mai multe fete ademenite. Acestea au mărturisit unanim, că jidovii le-au prins cu violenție diaboléscă în mreșile lor. În călătorie jidovii erau fórt politicoși, cât timp erau pe teritoriu austriac. Îndată-ce au trecut însă granița, ei și-au schimbat atitudinea și le tratau ca pe nisce sclave.

Fata, care a încercat să fugă, a fost maltrată și nu putea să se jeluéscă la nimeni, de órece nu avea permisiune să părăséscă vagonul, și afară de aceea nu cunoscea nici o limbă străină.

Prețul unei fete era de obiceiú 50 funți turcesce (500 fl.), care i-se plătea furnisorului în Constantinopol imediat după sosirea „marfei.” Prețul acesta trebuia să-l achite însași fata. Stăpâna stabilimentului scáde acest preț în rate din câștigul fetei.

(Va urma.)

Bibliografie.

— Rolul Ligei în Cestiunea Națională. Conferință ținută în localul Ligei din Bucuresci la 10 Ianuarie 1904 de M. Străjanu. Bucuresci. Institut de arte grafice *Minerva* (Hotel Union) Prețul 50 bani.

— Fragmente istorice. Despre boerii din țera Făgărașului, de *Non quis sed quid* Sibiu. Tipogr. archidieceșană 1904.

ULTIME SCIRI.

Petersburg, 27 Martie. Amiralul Macaroff telegraféază, că Japoneseii au încercat din nou să blocheze intrarea Portului-Arthur. Patru vapóre de comericiu japoneze erau destinate a fi scufundate la intrarea radei. Rușii au prins de veste și bateriile fortificațiunilor au respins atacul celor șese torpilóre inimice, cari înșoțiau vasele de comericiu. Ele au fost scufundate, însă nu la intrarea portului. A doua încercare de blocare s'a făcut cu ajutorul unor cuirasate și crucișătoare. Atacul Japoneseilor a fost respins cu mult succes. Rușii au pierdut în aceste două lupte 7 ómeni, au fost răniți 13, printre cari și comandantul unui torpilor.

Diverse.

O căsătorie interesantă. — Inainte cu vr'o căți-va ani a fost trimis un Turc bogat în misiune diplomatică la Viena.

Intr'o și tinerul Turc Sidy ben Hamid a vădut pe o stradă a Vienei o tineră frumoasă, preumblându-se cu mamă-sa. A fost destul să pună ochii pe ea și să o îndrăgéscă. Din distanță discretă a urmărit pe cele două dómne până la locuința lor, unde s'a informat mai de aprópe despre ele: că una este nevasta funcionaru-lui de stat Koller, er' cea tineră este fata lui. Amoresul turc n'a avut pace, până ce n'a aflat un mod óre-care să facă cunoștință cu idealul séu.

Intr'o societate s'au și întâlnit, ba și de mai multe ori, și Turcul nostru a fost fórt curtenitor cu tineră, care a început să simtă simpatii ascunse față de Hamid, așa că într'o și dónsa a fost cerută în căsătorie.

Părinții ei s'au învoit, dér sub condițiunea, că Turcul va ținé o singură nevastă. În schimb fata va trece la religiu-nea mahomedană.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil Traian H. Pop.

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana“ dans de colônă în 5 figuri. *Descrie și explică împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefață“) de *Tunaru din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca renașterii noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana“, unicul dans de colônă român. În iernă anului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea acésta și jubileul de 50 de ani al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechî, damele purtând costum național, au jucat „Romana“ jubilară, adecă au executat acest dans în tocmă după regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii“.

Autorul broșurei explică „Romana“ în strînsă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furisat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulile originale ale „Romanei“, ca orî și unde în ținuturile și țările locuite de Români acest dans de colônă român s'e potă fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adăns la finea broșurei și textul frumoșei și atrăgătoare muzice a „Romanei“, explicând printre note toate mișcările dansului după tactele muzicii. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindeni între noi, a fost tot-deuna o dorință viuă a publicului nostru de a o vedé jucându-se bine, esact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multa îngrijire și acurateță, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei côle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costa numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se pôte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Cărți pentru comercianți

și funcționari de bancă:

Introducere în contabilitate și contabilitatea împartidă simplă, de I. C. Panfu. O carte bună pentru a învăța cu ușurință contabilitatea Pagini I—VII + 218. Prețul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondența comercială“ de I. C. Panfu. Conține modele de circulare, scrisori de informațiuni, recomandări și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cestiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede, cupóne etc. Prețul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea dublă, de I. C. Panfu. Acésta broșură conține: *afacerile de credit cambial și afacerile de bancă.* Prețul broș. 2 coróne (+ 10 bani porto).

Cursul la bursa din Viena.

Din 26 Martie n. 1904

Renta ung. de aur 4%	118.10
Renta de coróne ung. 4%	97.85
Impr. cáil. fer. ung. în aur 3 1/2%	89.50
Impr. cáil. fer. ung. în argint 4%	97.85
Bonuri rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	209.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	165.—
Renta de hârtie austr.	99.50
Renta de argint austr.	99.50
Renta de aur austr.	119.20
Rente de coróne austr. 4%	99.45
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	91.05
Losuri din 1860.	151.75
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.06
Acții de-ale Băncei ung. de credit	764.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit	643.50
Napoleondori	19.09
Mărci imperiale germane	117.45
London vista	240.05
Paris vista	95.55
Note italiene	95.30

Cursul pieței Brașov.

Din 28 Martie n. 1904

Bancnote rom. Cump.	18.94	Vënd.	19.—
Argint român.	18.80		18.90
Napoleond'ori.	19.04		19.10
Galbeni	11.20		11.30
Ruble Rusesco	2.53		2.54
Mărci germane	117.10		117.25
Lire turcesco	21.50		21.60
Sreis. fonc. Albina 5%	101.—		102.—

De ađi încolo

in Pivnița Eszterházy

pe lângă soiurile de vinuri deja cunoscute, se pune în vëndare vin din anul trecut

1 litru 36 cr.

La cumpărare de 10 ltr. afară de local

1 litru 32 cr.

50 litri pentru esport la sate

1 litru 25 cr.

Anul 1903 au fost un an bun pentru vinuri!

WILHELM KOPONY.

ANUNCIURI
(insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrise administratiunii. In oșul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădémént, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi istr. „Gazetei Trans.“

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.
Valabil din 1 Octomvrie st. n. 1903.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Bud. pesta:

- I. Trenul mixt la óra 5-20 min. dimîn.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la óra 8-13 min. séra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10-26 m. séra.

Dela Brașov la Bucurescî:

- I. Trenul de persóne la óra 3-55 m. dim.
- II. Trenul mixt la órele 11-40 m. a. m.
- III. Trenul accel. la óra 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- IV. Tren mixt la órele 6-50 séra.* (* Circulă numai până în Predeal)

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la óra 5.25 min. dim.*
- II. Trenul mixt la óra 8-45 min. a. m.* (* au legătură până la Ciuc-Gyimes).
- III. Trenul de per. la óra 2-50 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).

Dela Brașov la Zérnescî (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 9-2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la óra 5-25 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren acc. p. Arad la órele 5-07 m. dim.
- II. Trenul de persóne la óra 7-50 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la óra 9-27 min. séra.

Dela Bucurescî la Brașov:

- I. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m.
- II. Trenul mixt. la óra 9-18 min. séra.
- III. Trenul pers., la óra 5.— m. p. m.
- IV. Tren. de pers. la óra 7-41 min. dim. (care circulă numai dela Predeal).

Dela Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes la Brașov.

- I. Trenul de persóne la óre 8-25 m. dim. (are legătură cu Ciuc-Szereda)
- II. Trenul de pers. la óra 1-59 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Gyimes).
- III. Trenul mixt, la óra 6-10 m. séra.*
- IV. Tren. de pers. la órele 10-01 m. séra.* (* au legătură dela Tușnad.)

Dela Zérnescî la Brașov (gar. Bartolomeiu.)

- I. Trenul mixt la óra 7-02 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 1-07 min. p. m.

Cetiți, și vă convingeți!

Liferes 4 părechî ghetete numai cu 5 coróne.

- 1 pár. ghetete de dame cu șinor, galb.
 - 1 „ „ bărbați;
 - 1 „ pantofi de casă fin din ștofă galb.
 - 1 „ „ „ modernî cu talpă.
- Lucru bun și practic.**
Trimitere cu rambursă.
M. FREIWALD, Krakau I.
La comande a se nota mărimea după cm.

CUI ÎI PLACE

o față delicată și curată, fără pistruu o piele môle și un teint trandafiriu? Acela s'e se spele în fie-care ți cu renumitul săpun medicinal

Bergmann's „Lilienmilchseife“

(Marca: 2 mineri.)

dela Bergmann & Co. în Dresden și Tetschen a/E.

Se capetă bucaata cu 80 bani, la Teutsch & Tartier droguerie și la farmacia V. Roth la „Ursu“ în Brașov.
(1-9) 3-50

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghetete al D-nului I. Săbădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de mórte, aședământul său de înmormântare bogat asortat în cari tóte obiectele, atăt sorteale mai de rënd, cât și cele mai fine, se pot căpăta cu prețuri ieftine.

Comisiune și depou de sicriuri de metal ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.

Depou de cununi pentru monumente și plântici cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de marmură, care funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vëndet, pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se execută prompt și ieftin, i au asupra-mi și transporturi de morți în străinătate.

La casuri de mórte a se adresa la

E. Tutsek.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provédut cu cele mai bune mijlóce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta orî-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
în aur, argint și colorî

CĂRȚI DE SCIINȚA,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru tóte speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.

Couverti, în toată mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în giul, înderépt în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“

se pot face orî și când pe timp mai îndelungat séu lunare.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vînde librăria Nic. I. Ciurcu și la la Eremias Nepoții.